

Separationsteknik

- ↳ Utmärkande för en sep. metod
- ↳ Karakteristiska drag
- ↳ Drivande kraft - **fasjämvikt**

Apparatteknik

- ↳ Funktion av kemisk utrustning
- ↳ Dimensionering

Vitlut $\equiv$ white liquor

Indunstning $\equiv$ evaporation

Lakning $\equiv$ leaching

ex. kaffekokning!

Störst energibehov vid torkning och indunstning!

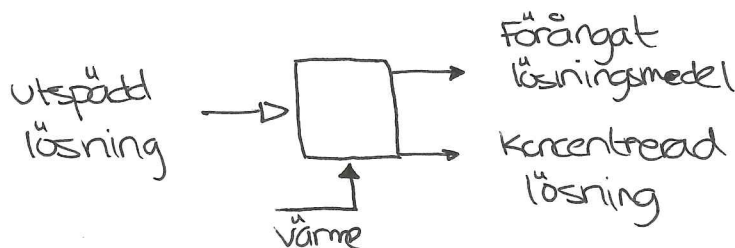
Fluidisation: ex. på torkningsprocess, studeras i laboration!

Mollière-diagram: behandlar fuktig luft, viktigt för termodyn. data

Indunstning

Def. Indunstning innebär uppkoncentrering av en lösning genom en bortkokning av lösningsmedel

dvs.

"består av H_2O i 98 fall av 100"

Jämför med destillation! Då har vi en vätske- resp. ångblandning vid indunstning har vi ett icke-flyktigt ämne $\rightarrow$ ångan är således rent lösningsmedel!

Ex. Indunstrning i ~~kem~~ processindustrin:

- Cellulosa ~~fabrikering~~ industrin (svartlutsindustrning)
- Livsmedels industrin (socker framställn., mjölk, kaffe)
- Läkemedelsindustrin (enzym, insulin)
- "Kemisk industri" (NaOH , CaCl_2)
- Avsättning av ~~H~~ vatten

Mängder av applikationer $\rightarrow$ olika lösningar!

"Att tänka på vid indunstrning:"

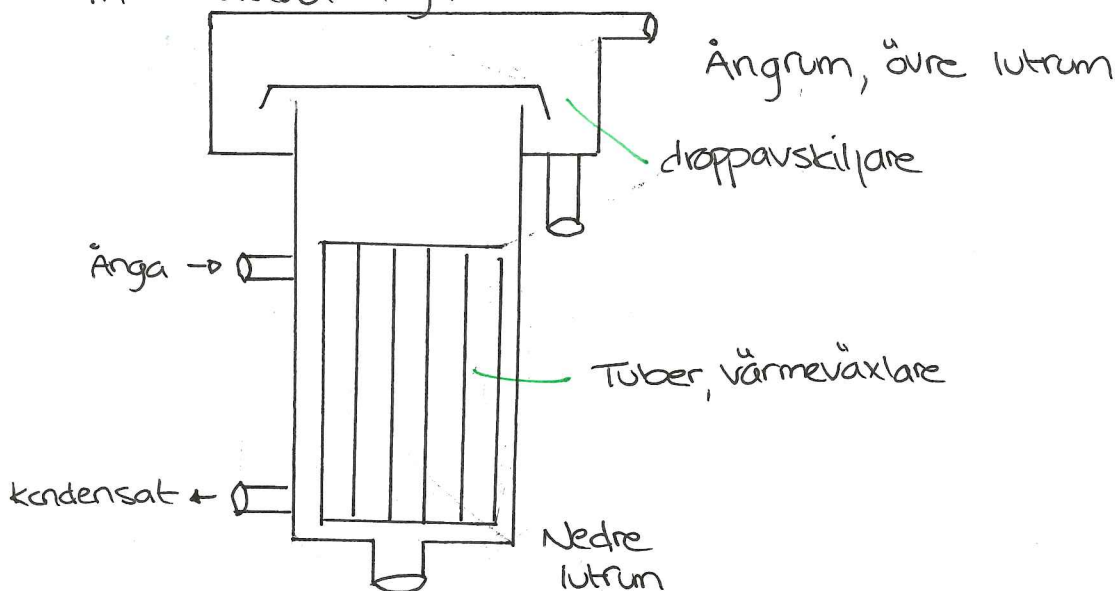
- 1) Värme känslighet
- 2) Kristallutfällning $\rightarrow$ Inkrusterbildning (försämrad värmeöverföring)
- 3) Kokpunktsförhöjning

Apparatur

- 1) Värmeväxlare
  - 2) Separationszon
- Inflödet: en-fas, underkyld el. vid kokpunkten
Utflödet: två-fas, ångan kan vara överhettad

Uppvärmningen ~~sker~~ åstadkoms av ångans ångbildningsvärme!

In: mättad ånga $\rightarrow$ Ut: mättad vätska

Kokning i värmeväxlarrör

- (1) Vätska värms till kokpunkten $\rightarrow$ Enfas strömning
- (2) Ångblåsar bildas som slås samman till stora bubblor
 $\rightarrow$ Pluggflöde av ånga med en tunn vätskefilm på väggen
- (3) Tunn vätskefilm

Komplicerad värmeöverföring!

- Komplexa strömningsförhållanden
- Ångbildning sker ej på hela värmeöverförande ytan
- Inkrusterbildning

$$Q = U \cdot A \cdot \Delta T$$

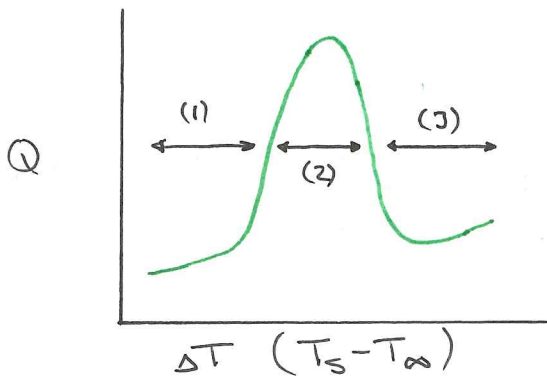
överförd värme (värmeflöde)

Wärmeöverförande ytan

Obs! U påverkas av
inkrusterbildning
 U är således olika på olika
punkter i röret

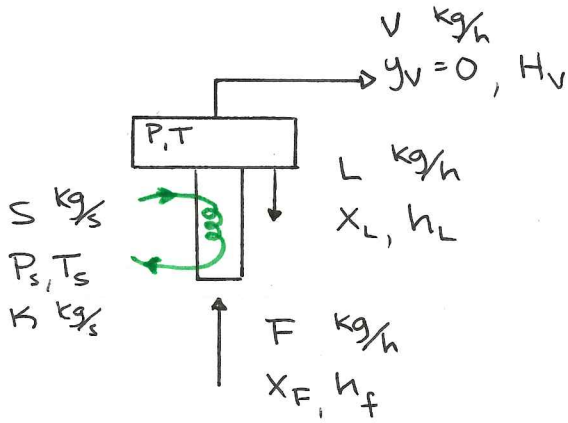
U_{SKB} - Skenbart värmeöverföringskoefficient

typ ett medelvärde över hela tubens längd
(kan bortse från att det är olika U på olika ställen)

- (1) Konvektion
- (2) Bubbelkokning *strävar efter!*
- (3) Ångfilmbildning

Balanser

h_i = entalpi ~~för~~ för vätska

H_i = — " — ånga

Ångsidans drivande kraft: $P_s > P$

P_s : mättnadsstrycket på den mätt. ångan

Materialbalanser

Totalbalans: $F = V + L$

komp. balans: $F X_F = V y_v + L X_L$
 $y_v = 0$

$F X_F = L X_L$

} Obs!
 Lutsidan
 (alltid!)

Värmebalans

$$S \Delta H_{vap,s} + F h_f = V H_v + L h_L + K h_K$$

H_s

$S = K$

$S(H_s - h_K) + F h_f = V H_v + L h_L$

$S \Delta H_{vap,s} + F h_f = V H_v + L h_L$

$Q = U_{skB} A \Delta T$

$\Delta T = T_s - T$

kapacitetskv.

{ T - temperatur i ÖVRE LUTRUMMET!
 T_s - ångans mätt. temp.

$Q = S \Delta H_{vap,s}$